

Duminică 9 ianuarie 2011 : Duminica după Botezul Domnului

Ev. Luca 4, 12-17 : Începutul propovăduirii Domnului.

12. Și Iisus, auzind că Ioan a fost înțemnițat, a plecat în Galileea.
13. Și părăsind Nazaretul, a venit de a locuit în Capernaum, lângă mare, în hotarele lui Zabulon și Neftali,
14. Ca să se îplinească ce s-a zis prin Isaia proorocul care zice:
15. "Pământul lui Zabulon și pământul lui Neftali spre mare, dincolo de Iordan, Galileea neamurilor;
16. Poporul care stătea în întuneric a văzut lumină mare și celor ce ședeau în latura și în umbra morții lumină le-a răsărit".
17. De atunci a început Iisus să propovăduiască și să spună: Pocățiți-vă, căci s-a apropiat împărăția cerurilor.

Praznicul Botezului Domnului - Epifania sau 'Aratarea Domnului'

La 6 ianuarie credincioșii ortodocși praznuiesc Botezul Domnului nostru Iisus Hristos, sărbătoare numită și Epifania sau Dumnezeiasca Aratare. Praznicul reprezintă reactualizarea momentului în care Fiul lui Dumnezeu Iisus Hristos, la 30 de ani, vine la Iordan, se botează cu botezul pocăinței – a lui Ioan –, El Cel fără de păcat, asumând păcatele întregii omeniri, pe care le va răscumpara prin scump sangele Său, pe Golgota.

Botezul Domnului Iisus Hristos a fost lucrarea Sfintei Treimi: Tatăl a marturisit despre El. „Acesta este Fiul Meu cel iubit, întru Care am binevoit (Mt. 3, 17; Mc. 1, 11; Lc. 3,22); Duhul Sfânt S-a pogorât în chip de porumb peste El și Fiul a primit botezul lui Ioan.

Domnul Hristos era fără de păcat și nu avea nevoie de botezul pocăinței, botez cu care boteza Ioan în râul Iordanului. Și totuși, Mantuitorul s-a botezat cu botezul lui Ioan:

- 1 – ca să se arate lumii (precum zice Troparul Praznicului) – „iată Mielul lui Dumnezeu, Cel ce ridică păcatele lumii (In. 1, 29)
- 2 – ca să îplinească toată dreptatea (Mt. 3, 15) și
- 3 – ca să sfintească firea apelor și întreaga creație

Daca la Intrupare Domnul Iisus Hristos si-a asumat intreaga natura umana, la Botez El si-a asumat si toate pacatele omenirii, pe care le va curatii prin jertfa Crucii. Botezul Domnului este praznicul Aratarei lui Hristos si inceputul misiunii de mantuire si de recreare a lumii, care se va desavarsi prin trimiterea in lume a Duhului Sfânt.

Praznicul Botezului Domnului trebuie sa fie si pentru noi un prilej de re-constientizare a propriului botez. Botezul nostru reprezinta iertarea pacatului stramosesc si a tuturor pacatelor, este taina renasterii si a recrearii noastre. Botezul fiecarui crestin este taina prin care omul intra, se integreaza in poporul lui Dumnezeu, este taina trecerii de la omul cel vechi la omul cel nou.

„Hristos se salasluieste in inima noastra de la botez – zice Marcul Ascetul in Filocalie – si se descopera pe masura implinirii poruncilor Lui”.

De aceea noi, crestinii, in care Hristos a luat chip in noi de la botez, trebuie „sa lepadam toata faradelegea si poftele lumii – cum zice Apostolul Praznicului – si in veacul de acum sa traим cu intreaga intelepciune, cu dreptate si cu cucernicie” (Tit 2, 12).

Botezul Domnului, sarbatoarea praznuita timp de 13 zile

Incepand cu secolul IV, Biserica a stabilit ca praznicul imparatesti si chiar ale unor sfinti, sa fie sarbatorite intr-un chip mai deosebit. Pentru pregatirea sufletasca a credinciosilor, aceste sarbatori sunt precedate de un timp de pregatire, de anticipare, numit pre-serbare sau inainte-praznuire, iar dupa ziua stabilita a sarbatorii urmeaza o perioada de continuare sau prelungire a serbarii, numita dupa-serbare sau dupa-praznuire, ca un fel de ecou al zilei de praznic.

In toata perioada pre-serbarii si a dupa serbarii, pe langa slujba sarbatorii respective se adauga cantari, rugaciuni si lecturi in legatura cu praznicul respectiv.

Botezul Domnului sau Epifania - insemnand "manifestarea" sau "aratarea" lui Dumnezeu - este praznuit pe 6 ianuarie. Are o perioada de praznuire de 13 zile, cuprinsa intre 2 si 14 ianuarie. Dupa praznicul Taierii Imprejur (1 ianuarie), Biserica trece de la perioada copilariei lui Hristos la activitatea Sa publica, care va incepe odata cu Botezul Sau (Matei 3:13-17).

Boboteaza - sfintirea apei : In ziua de Boboteaza, in toate bisericile ortodoxe, cu puterea Duhului Sfânt, la rugaciunile arhiereilor si preotilor se sfinteste Agheasma Mare.

Crestinii ortodocsi gusta pe nemancate din Agheasma Mare timp de opt zile, in perioada 6 ianuarie- 14 ianuarie. Agheasma Mare este folosita la sfintirea casele credinciosilor si locuitorii acestora. Tot cu ea se stropesc si lucrurile care trebuie binecuvantate sau sfintite, cum ar fi: sfintirea crucii si a troitelor, a clopotului, a vaselor si vesmintelor liturgice, sfintirea icoanelor, a bisericilor, a antimiselor si a Sfantului si Marelui Mir.

Taina Sfantului Botez

Intr-o zi, un sectant, om ratacit de la dreapta credinta, a vrut sa-l contrazica pe un preot, spunandu-i:

- Chiar daca in Biblie Mantuitorul spune sa ne botezam, eu nu cred ca e bine sa-i botezam pe copii, ci doar pe oamenii mari. Trebuie sa astepti ca cei mici sa creasca si de-abia atunci sa ii intrebi daca vor sau nu sa fie botezati. Doar asa, ca oameni in toata firea, pot hotari cu adevarat. Cum puteti voi, ortodocsii, sa-i botezati pe copii ?

- Spune-mi, ii zise preotul, dupa ce il asculta cu rabdare, stiu ca dumneata ai copii; cand erau mici, i-ai dus la doctor sa ii vaccineze ?
- Da, ii raspunse omul.
- De ce nu ai asteptat sa creasca si sa-i intrebi mai intai daca vor sau nu sa fie vaccinati ? - il mai intreba preotul pe om.
- Fiindca nu vroiam sa se imbolnaveasca si stiam ca e bine pentru ei.
- E, vezi, tot asa si noi stim ca Sfantul Botez este bun pentru copii si nu avem de ce astepta. Asa cum vaccinezi un copil micut, ca sa nu se imbolnaveasca trupul lui fragil, tot asa il si botezi, pentru a nu se "imbolnavi" sufletul lui tanar. Prin puterea Duhului Sfant, prin harul Sau, coborat astfel peste prunc, acesta e un om nou, pregatit pentru o viata noua si luminoasa: viata crestineasca.
Sectantul pleca ochii rusinat si se indeparta, gandindu-se la cele spuse de preot.
Desi sunt unii care nu cunosc dreapta credinta, sau stiu prea putine, preotul ii poate invata, ii poate calauzi prin desisul acestei vietii incarcate de greutate si pacate, scotandu-i la limanul mantuirii. Omul trebuie sa isi asculte preotul, duhovnicul si sa se gandeasca la cele spuse de acesta.
"Turma lui Hristos se pastoreste cu fluierasul, nu cu batul, adica cu blandete, nu cu asprime.

Stand cu spatele catre Dumnezeu

In duminica dupa Botezul Domnului, ni se prezinta inceputul propovaduirii lui Hristos. El isi incepe Evanghelia imparatiei lui Dumnezeu in lume, prin chemarea la pocainta: "De atunci a inceput Iisus sa propovaduiasca si sa spuna: pocaiti-va, caci s-a apropiat imparatia cerurilor".

In fata lui Dumnezeu oamenii nu se deosebesc dupa nivelul de cunostinte, ci dupa dispozitia lor de a se pocai sau de a ramane in pacat. Daca pacatul consta in indepartarea de Dumnezeu, pocainta consta in intoarcerea la El. Crestinul este chemat sa se pocaiasca neincetat, pentru ca neincetat pacatuieste.

Ne plangem ca nu-L vedem pe Dumnezeu, ca nu ni Se arata. Insa, pierdem din vedere ca in aceasta viata stam mai mult cu spatele, decat cu fata catre El. Ne multumim cu faptul ca am fost botezati si ca astfel, ne putem numi fara retinere - ortodocsi. Uitam ca in Pilda celor zece fecioare, cele nebune nu au fost mantuite. Nu a fost de ajuns doar faptul ca erau fecioare, de vreme ce erau lipsite de darurile Sfantului Duh.

Ce-ti ofera aceasta pozitie, stand cu spatele catre Dumnezeu? Moarte duhovniceasca. Si aflat in starea de moarte duhovniceasca, omul nu simte pacatul si nici nu poate privi in sine. Am ajuns sa ne rusinam, atunci cand nu avem raspuns la intrebari ce vizeaza cultura generala. Dar nu ne rusinam ca ne indreptam spre o moarte vesnica.

Metanoia, termenul grec prin care se reda notiunea de pocainta, inseamna a "intoarce" capul (gandirea, mentalitatea), "a gandi in mod diferit". Deci, pocainta inseamna a te intoarce catre Dumnezeu. Intorcandu-ma catre Dumnezeu si indreptandu-ma catre El, imi regasesc invitatia la viata.

A crede in Dumnezeu, nu inseamna a tacea. Dimpotriva, a crede inseamna a vorbi cu El. E adevarat ca putem sa vorbim si intorcand spatele, dar acest lucru e semn de instrainare si nu de intampinare. Asa cum ne apropiem de preotul care impartaseste cu fata catre el pentru putea primi Trupul si Sangele lui Hristos din mainile sale, asa trebuie sa fim mereu cu fata spre Dumnezeu.